

Wrede kerst

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Document version:
Peer reviewed version

Publication date:
2002

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2002). Wrede kerst. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright, please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

WREDE KERST

Kerstmis is het feest van de vrede. Afgelopen donderdag maakte Hans Blix, hoofd van de VN-Wapeninspecteurs, echter duidelijk dat Saddam Hoessein zich weinig aantrekt van VN-resolutie 1441 en dat een oorlog in Irak dus onvermijdelijk is. Op 27 januari moeten de inspecteurs hun tussenrapport aan de Veiligheidsraad presenteren en voor die tijd zullen de VS niet tot de aanval overgaan. Niet uit te sluiten valt dat Saddam vóór die tijd zelf aanvalt.

Wie heeft wat bij deze oorlog te winnen? Wat zijn de kosten?

De belangrijkste winnaar zal het Iraakse volk zijn. Irak bezit ongeveer 10 procent van de wereldolievoorraden, genoeg om de VS 100 jaar van olie te voorzien, en is een van de rijkste landen ter wereld. De Irakezen zijn echter doodarm, hun inkomen is nu nog slechts 10% van wat het in 1979 was. Sinds Saddam 23 jaar geleden aan het bewind kwam heeft hij slechts dood en verderf gezaaid. In Irak heerst chronische hongersnood, de kindersterfte is er vervijfvoudigd, velen hebben geen toegang tot water. Een generatie Irakezen heeft voor niks geleefd.

Als de dictator verdreven is kunnen vrijheid en democratie in Irak voor welvaart zorgen. Het VN-embargo zal worden opgeheven en Irak zal zijn olieproductie kunnen verdubbelen. Dit leidt meteen tot een verdubbeling van het inkomen, hetgeen investeringen in infrastructuur en verdere groei mogelijk maakt.

Ook de rest van de wereld wint bij een oorlog. Blix heeft duidelijk gemaakt dat Saddam niet te vertrouwen is, dat hij mogelijk over massavernietigingswapens beschikt, en dat hij dus een serieuze bedreiging voor de wereldvrede en voor ons aller welvaart vormt. Het uitschakelen van Saddam maakt een einde aan de onzekerheid en de dreiging.

Voor Irak zijn de kosten van een oorlog gering. Als je niet veel hebt kun je niet veel verliezen. De extra olie-inkomsten van één jaar vrede zijn voldoende om de oorlogsschade te herstellen.

Voor de rest van de wereld zijn de kosten hoger. Gelukkig voor ons is de VS bereid het grootste deel van de rekening te betalen. In het optimistische scenario verloopt de tweede Golfoorlog net zoals de eerste: 1 maand van hevige bombardementen, gevolgd door een korte grondoorlog. De kosten in dat geval: ongeveer 50 miljard dollar, \$300 per inwoner van de VS. Bent u bereid mee te betalen?

Helaas is dit scenario niet erg waarschijnlijk. Saddam heeft uit de vorige oorlog zijn lesje geleerd en zal zich nu niet zo gemakkelijk gewonnen geven. Een dictator die lak aan zijn mensen heeft, is bereid veel bloed te vergieten. Twaalf jaar geleden vernietigde hij alleen de olie-installaties in Koeweit alvorens zich over te geven. Hij heeft nu niets te winnen. Hij zal zich in een guerrilla-oorlog doodvechten en niet uit te sluiten is dat hij de gehele regio in vuur en vlam zal zetten door eerst zelf Saoedi-Arabië en Israël met biologische en chemische wapens aan te vallen.

In het pessimistische scenario duurt de oorlog lang en wordt op grote schaal gevochten. Dan verdrievoudigt de olieprijs en komen we, net als tijdens de oliecrises van de jaren 70, wereldwijd in een recessie terecht, met een krimp van 3%. Gerekend tot 2010 kunnen de totale kosten dan oplopen tot 10% à 20% van ons BBP. Een gemiddeld Nederlands gezin raakt dan ongeveer een jaarinkomen kwijt.

Een oorlog vernietigt in een paar dagen het werk van vele jaren. Waarom wordt er dan toch gevochten? Vechten begint waar het verstand ophoudt. In 1991 dacht Saddam dat hij de VS makkelijk kon verslaan. Met zo'n arme van geest is geen verstandig gesprek mogelijk. Als er nu gevochten wordt is dat om verdere schade te beperken.

Eric van Damme

(1) Hans Blix, head of the UN-inspector team in Iraq, ^{thin milk} made clear that Saddam has delivered a report that is seriously incomplete, hence, that war is likely. This column ~~reports~~, based on William Nordhaus' "Economic Consequences of a War with Iraq" (Cowles DP 1387), discusses the costs and benefits of a war with Iraq.